

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7Csp/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122382126
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:6122382126.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: O. K., L.. XX.XX.XXXX, J. G. D. XXX/XX, J., M.. E. L. P., štátny občan Slovenskej republiky o zaplatenie 1.983,15 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou pôvodne podanou na upomínací súd Okresný súd Banská Bystrica vedenou pod sp. zn. 6Up/1053/2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny v sume 1.983,15 eur, úroku v sume 388,31 eur, spolu s úrokom z omeškania v sume 17,46 eur, s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.935,89 eur od 24.08.2021 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 23.08.2021 medzi postupcom OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 36854140 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 08.03.2016 zmluvu č. 0711500316RSU (ďalej len zmluva), ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 2.790 eur. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo VOP. Žalobca zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ho postupca v súlade s ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej

splatnosti úveru, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník k 26.09.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 2.388,92 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.935,89 eur, z riadneho úroku vo výške 388,31 eur, z úroku z omeškania vo výške 17,46 eur a z poplatkov vo výške 47,26 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa nevykonal žiadne úhrady. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 2.388,92 eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 1.935,89 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 388,31 eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 17,46 eur, z neuhradených poplatkov vo výške 47,26 eur. V časti D) formulára v rámci položky istina žalobca uvádza súčet neuhradenej istiny úveru, neuhradených poplatkov a neuhradeného poistenia splátok. Žalobca ohľadom uplatnených zmluvných úrokov k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti v sporoch s ochranou slabšej strany zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018 ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 07.08.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94-17.

2. Upomínací súd dňa 01.08.2022 vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu v sume 1.983,15 eur, úroku v sume 388,31 eur, spolu s úrokom z omeškania v sume 17,46 eur, s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.935,89 eur od 24.08.2021 do zaplataenia alebo aby podal odpor. Zároveň ho zaviazal na náhradu trov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetný platobný rozkaz sa nepodarilo žalovanej doručiť do vlastných rúk.

3. Upomínací súd preto výzvou zo dňa 03.01.2023 v súlade s § 10 ods. 1 Zákona č. 307/2016 Z. z. vyzval žalobcu na podanie návrhu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Na túto výzvu právny zástupca žalobcu reagoval tak, že navrhuje pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa Civilného sporového poriadku. Upomínací súd dňa 17.01.2023 postúpil vec Okresnému súdu Vranov nad Topľou.

4. Žalobca k žalobe doložil oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 27.08.2021, pokus o zmier zo dňa 04.05.2022, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.08.2021, zmluvu o poistenom spotrebiteľskom OTP expres úvere zo dňa 08.03.2016, oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný zo dňa 27.09.2020, všeobecné obchodné podmienky OTP Banky Slovensko, a.s. pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo, úverové podmienky OTP Banky Slovensko, a.s. pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo, poslednú výzvu pred zosplatnením zo dňa 04.09.2020, výpis z účtu.

5. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil. Svoju neúčast' ospravedlnil a oznámil, že súhlasí, aby súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalobcu.

6. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil. Svoju neprítomnosť neospravedlnil, pojednávanie odročil nežiadal.

7. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 08.03.2016 zmluvu o poistenom spotrebiteľskom OTP expres úvere, v zmysle ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2.790 eur, pri výške úrokovej sadzby: 10,75% p. a., RPMN: 13,33 %, celkových nákladoch spotrebiteľa 4.439,60 eur, priemernej hodnote RPMN: 15,37 %, výške splátky a splatnosti: 46,25 eur mesačne, vždy k 8. dňu v kalendárnom mesiaci, celkový počet splátok 96, výške prvej splátky 46,25 eur, splatnosť prvej splátky 08.04.2016, výške poslednej splátky 46,25 eur, splatnosti poslednej splátky (konečná splatnosť úveru) 08.03.2024.

8. Poslednou výzvou pred zosplatnením zo dňa 04.09.2020 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu sumy 430,11 eur, inak pristúpi k vymáhaniu pohľadávky. Predmetná výzva bola žalovanému doručená dňa 07.09.2020.

9. Listom zo dňa 27.09.2020 označeným ako vyhlásenie úveru za predčasne splatný spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. oznámila žalovanému, že je povinný zaplatiť sumu 2.164,68 eur, inak si ju bude žalobca vymáhať súdnou cestou. Predmetná zásielka bola právnomu predchodcovi žalobcu vrátená dňa 05.10.2020 s vyznačenou závadou doručenia - adresát je neznámy. Právny predchodca žalobcu je zasielal znova a ktorá mu bola opäť vrátená a zo dňa 20.10.2020 s vyznačenou závadou doručenia - zásielka neprevzatá v odbernej lehote.

10. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.08.2021 a prílohy k tejto zmluvy vyplýva, že spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. postúpila na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu.

11. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 27.08.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že došlo k postúpení pohľadávky na žalobcu vyplývajúcej zo zmluvy o úvere č. 0711 5003 16RSU zo dňa 08.03.2016. Predmetná zásielka bola právnomu predchodcovi žalobcu vrátená dňa 02.09.2021 s vyznačenou závadou doručenia - adresát neznámy a následne dňa 27.09.2021 s vyznačenou závadou doručenia - zásielka neprevzatá v odbernej lehote.

12. Pokusom o zmier zo dňa 04.05.2022 vyzval právny zástupca žalobcu žalovaného na úhradu sumy 2.456,28 eur.

13. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“) účinného v čase uzavretia zmluvy, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) sa spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

16. V zmysle § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hrađených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

19. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

20. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

22. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

23. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

30. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

31. Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

32. V zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Podľa § 132 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

34. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

35. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

36. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

37. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

38. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci N. H. F. T. D. I. R. W. (C240/98) a medzi T. F. T. a J. R.. T. D. Y. a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

39. Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

40. Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu.

41. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

42. Podľa § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

43. V zmysle § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak

prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

44. Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa (§ 17 ods. 2 písm. a), písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch).

45. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

46. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu dňa 08.03.2016 podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver v sume 2.790 eur, pričom žalovaný sa zaviazal čerpané prostriedky uhrádzať veriteľovi v splátkach 46,25 eur mesačne, s úrokovou sadzbou 10,75 % ročne. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný obsah úverovej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že právny predchodca žalobcu vzorový text zmluvy, všeobecných obchodných podmienok používal vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom. Žalovanému poskytol finančné prostriedky veriteľ v rámci jeho podnikateľskej činnosti, bankového povolenia a žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo vyplýva aj z jeho označenia v zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu. Na zmluvu sa vzťahuje tiež zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože právny predchodca žalobcu poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Splátky podľa žaloby neuhradzoval riadne a načas, preto došlo podľa žaloby k zosplatneniu úveru. Následne k postúpeniu pohľadávky. Súd však považoval niektoré ustanovenia za sporné, čím sa zaoberal nižšie.

47. Skúmanie vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, ak ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. „Vecnou legitímáciu je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný)“ (z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 517/2011-9 zo dňa 22.11.2011, obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3Cdo192/2004).

48. Podľa bodu 14. rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo/26/2017 z 28.03.2018: „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok)“ .

49. Zo zákona o bankách vyplývajúci skutočnosťami (zákonnými podmienkami) platného postúpenia pohľadávky z úveru je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovu následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia, čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta zák. č. 483/2001 Z. z.), aby nedošlo k jeho porušeniu.

50. V danom spore žalobca súdu nepreukázal splnenie podmienky platného postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď nepreukázal, že jeho právny predchodca (banka) doručila žalovanému pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomnú výzvu na zaplatenie pohľadávky, z ktorej by súd mohol posúdiť podmienky na platné postúpenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (omeškanie, následná doba omeškania 90 dní) a teda nepreukázal, že je v spore aktívne vecne legitimovaným subjektom. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku. na základe postúpenia voči žalovanej, súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zo strany žalobcu na podanie takejto žaloby.

51. Z vykonaného dokazovania súdu mal súd ďalej za preukázané, že pri overovaní bonity žalovaného žalobca nepreukázal, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľsky úver) posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

52. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn.

33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru bez overenia z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií a pod., nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

53. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o príjme žalovaného (potvrdenie zamestnávateľa), resp. iné doklady o výdavkoch žalovaného pri uzatváraní zmluvy.

54. Zákon o spotrebiteľských úveroch platný v čase uzatvorenia zmluvy upravoval v § 7 ods. 1 povinnosť veriteľa pred uzatvorením alebo zmenou spotrebiteľskej zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V prípade, ak veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie v zmysle § 11 ods. 2 nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zákon v tejto súvislosti ustanovuje tiež, že v prípade ak dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1, v takom prípade zákon sankcionuje takéto konanie veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

55. Zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi pri skúmaní bonity klienta postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom zákon neuviedol zákonnú definíciu tohto pojmu. Aj napriek absencii takejto zákonnej definície možno vychádzať z toho, že odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a nepochybne kľúčovou je aj pri skúmaní bonity klienta využívať aj verejne dostupné informácie, ako napr. štátom zverejňované údaje o životnom minime, existenčnom minime a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/28/2021 zo dňa 19.01.2022, obdobne uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1CoCsp/14/2021 zo dňa 15.11.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22CoCsp/13/2021 zo dňa 29.06.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6CoCsp/10/2021 zo dňa 16.11.2021).

56. Vzhľadom na vyššie uvedené v dôsledku uvedeného nemohol právny predchodca žalobcu požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak teda nedošlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) ZoSÚ tak nemohla byť spôsobilá pohľadávka. Aj z uvedeného dôvodu preto možno dospieť k záveru, že ak nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, neboli splnené ani podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, a teda na strane žalobcu absentuje aktívna vecná legitímácia, preto súd žalobu zamietol.

57. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

58. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

59. V zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

60. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. Podľa čl. 17 Civilného sporového poriadku súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

62. Keďže súd žalobu zamietol, žalobca tak z procesného hľadiska nesie zodpovednosť za trovy konania, a žalovanému tak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Žalovaný si náhradu trov neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy nevyplynuli a preto súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí podľa čl. 17 Civilného sporového poriadku tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

63. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.